

ת"פ 48888/10/12 - מדינת ישראל נגד אימפריה בונה את הארץ בע"מ, איגור צימרמן, כוכב ס.א.ב. בנייה בע"מ, יוסף מילר, אימפריה ו.ג.ל. קונסטרוקשן בע"מ, ולדימיר לוין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 48888-10-12 מדינת ישראל נ' אימפריה בונה

את הארץ בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אימפריה בונה את הארץ בע"מ
2. איגור צימרמן
3. כוכב ס.א.ב. בנייה בע"מ
4. יוסף מילר
5. אימפריה ו.ג.ל. קונסטרוקשן בע"מ
6. ולדימיר לוין

הנאשמים

גזר דין - נאשם 4

רקע

1. הנאשם 4 הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות הוצאת חשבונית מס מבלי שהיה זכאי לעשות כן, לפי סעיף 117(א)(5) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "החוק"), ומסירת ידיעה לא נכונה ולא מדויקת, בלא הסבר סביר או מסירת דוחות או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור, לפי סעיף 117(א)(3) לחוק.

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם 4 (להלן: "הנאשם"), פעל בתקופה הרלבנטית כבעלים של הנאשמת 3 (להלן: "החברה"), בכך שחתם על חשבוניות מס וצ'קים של החברה, על פי הוראות המנהל הפעיל בה. במהלך החודשים דצמבר 2010 ועד פברואר 2011, הוציאה החברה באמצעות הנאשם ומנהלה הפעיל, 36 חשבוניות מס על סך כולל של 5,947,104 ₪, אשר המע"מ הכלול בו בסך 820,204 ₪, לחב' ו.ג.ל. קונסטרוקשין בע"מ (הנאשמת 5), וזאת שבלא שהחברה ביצעה או התחייבה לעשות עסקה עימה. בנוסף, בחודשים נובמבר-דצמבר 2010 וכן ינואר-פברואר 2011, הוציאה החברה באמצעות הנאשם, על פי הוראות מנהלה הפעיל של החברה, דו"חות למע"מ, בהם נוכו מס תשומות על סמך חשבוניות מס על שם חברת אבסולוט ליאל ניהול עסקים בע"מ, אשר לא בצעה ולא התחייבה לבצע עסקה עם החברה. סכום המס שקוזז שלא כדין הינו בסך 821,984 ₪.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו המאשימה תעתור להשית על הנאשם שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, וכן קנס כספי, ואילו הסנגור יעתור לתקופה קצרה של מאסר בעבודות שירות, ללא

עמוד 1

תסקיר וראיות לעונש

3. טרם נשמעו הטיעונים לעונש, התקבל תסקיר בעניינו של הנאשם. הנאשם בן 44, גרוש ואב לילדה מנישואיו הראשונים. הנאשם תיאר כי בתקופה הרלוונטית היה נתון למשברים אישיים, התדרדרות נפשית וכן התמכרות לאלכוהול. לדבריו, עבר הליך גמילה עצמאי לפני כשלוש שנים, ובשנים האחרונות, בעזרת בת זוגו הנוכחית, הצליח לבסס אורח חיים יציב מבחינה אישית ותעסוקתית. הנאשם עובד במהלך שלוש השנים האחרונות במפעל לאלומיניום, ומשמש כיום כראש צוות. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה לטשטש ולמזער את חלקו בעבירות, וכן התרשם מהתנהלות כלכלית בלתי אחראית, בעיקר נוכח אי תשלום מזונות על ידו. לצד זאת, יציבותו התעסוקתית של הנאשם, הקשר הזוגי התומך, וכן העובדה שזוהי הרשעתו הראשונה, מצביעים על כך שמדובר בהתנהגות חריגה בעת ביצוע העבירות, אשר נבעה ממצבו האישי בעת ביצוען.

שירות המבחן המליץ כי הנאשם אכן יבצע מאסר בעבודות שרות, כענישה מרתיעה שתסייע בהפנמת חומרת התנהגותו.

הממונה על עבודות השירות מצא את הנאשם כמתאים לריצוי העונש בעבודות שירות.

4. הנאשם ובת זוגו, גב' נטליה יקובינקו, העידו במסגרת הראיות לעונש.

הנאשם העיד על עצמו כי היה מכור לאלכוהול במשך שנים רבות, אשר כללו את מועד ביצוע העבירות. בנוסף, במהלך אותן שנים חלתה בת זוגו ונפטרה, עובדה שהובילה להתדרדרות במצבו ולהחרפת בעיית השתייה. במצב זה, טען הנאשם כי נוצל על ידי אחרים, לצורך ביצוע העבירות, מבלי שהבין את משמעותן. השינוי החיובי שערך הנאשם בחייו, במהלך השנים האחרונות, נעשה הודות לבת זוגו הנוכחית, אשר סייעה לו להיגמל מהתמכרותו לאלכוהול, והביאה אותו לפתוח בחיים חדשים. כיום, הנאשם עובד בעבודה מסודרת, ונמצא תחת חובות כבדים. במהלך עדותו, הוגשו מסמכים המעידים על כך שבמהלך חקירתו ברשות המיסים, היה הנאשם במשבר של צורך באלכוהול, וכן אישור כי הנאשם עבר טיפול גמילה מאלכוהול. בנוסף, הוצג אישור על עבודתו לשביעות רצון המעסיק, מזה כשלוש שנים, וכן אישור משנת 2013 לגבי חובות מצטברים בהוצאה לפועל בסך כולל של כ- 262,000 ₪.

בת זוגו של הנאשם, העידה גם היא על השינוי החיובי שערך הנאשם בחייו, תוך שציינה כי כיום הוא מתפקד באופן נורמטיבי, זוכה להערכה בעבודתו ומתפקד היטב בבית. לפיכך, ביקשה להתחשב בנאשם במידת העונש, על מנת לסייע בידו להמשיך באורח חיים תקין.

טיעוני הצדדים

5. המאשימה היפנתה להודעות הנאשם, אשר התקבלו במסגרת תיק המוצגים, מהן עולה מידת מודעתו לעבירות שביצע, זאת בשונה מדבריו בפני שירות המבחן ובבית המשפט. לאחר התנגדות ב"כ הנאשם, נקבע כי לא ניתן משקל כלשהו, במסגרת העונש, לטענה כי הנאשם ביצע את העבירות בלא מודעות להן, אלא מתוך עצימת עיניים, וכן לא ניתן משקל לאמור בהודעותיו בחקירה תחת אזהרה. המאשימה טענה כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות, כאשר הוא שחתם על החשבוניות, הינו חלק מרכזי, ולצד

זאת יש לשקול את העובדה שהופעל על ידי אחרים. לטענת המאשימה, אין לתת משקל רב לטענה כי הנאשם שימש כשלוח של אחרים, "קוף", זאת בהתאם לפסיקה. המאשימה טענה כי מתחם ענישה במקרה זה, נע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד קנס בגובה 5% מסכום המחדל. בעניינו של הנאשם, נוכח נסיבות חייו וההליך השיקומי אותו עובר, עתרה המאשימה להטיל עליו עונש ברף התחתון.

6. הסנגור הפנה להליך השיקומי המשמעותי שעבר הנאשם, הכולל גמילה מאלכוהול ויציבות תעסוקתית, על אף נסיבות חיים קשות. בנוסף, היפנה למכתב המעסיק, לפיו לא יוכל להתמין לנאשם משך תקופה הארוכה מחודש ימים. לפיכך, ולאור החובות שצבר הנאשם, עתר להסתפק בתקופה קצרה של עבודות שרות, ולהימנע מהטלת קנס כספי. בנסיבות המקרה, טען הסנגור כי במקרה הנדון ערך השיקום גובר על גורמי הענישה האחרים.

מתחם הענישה

7. מבצעי עבירות המס, שולחים ידם בקופה הציבורית וגורעים ממנה כספים המשרתים את טובת הציבור כולו. עבירות אלה, הקלות בביצוע ומפתות כלכלית, פוגעות אף בעקרונות השוויון בין נישומים. בהתאם, נקבע לא אחת בפסיקה כי יש להחמיר בענישה בעבירות אלה תוך הטלת מאסר בפועל וקנס כספי, אף בנסיבות קלות ממקרה זה (רע"פ 6371/14 אבו מנסי באסם נ' מדינת ישראל (28.10.14); רע"פ 6296/09 איקסאיקסאקסלנטמזוןאילתבע"מ מ' מדינת ישראל - מסקניהמע"מ, (9.8.09); רע"פ 3272/07 סמיר טאהא נ' בית המכס והמע"מ, (17.7.07)).

יש להבחין בין עבירות המס השונות, העונש בצידן ונסיבות ביצוען, לרבות היקף העבירות, רמת המודעות והמעורבות, משך הזמן בו בוצעו העבירות ועוד.

במקרה הנדון, במסגרת הסדר הטיעון, תוקן כתב האישום כנגד הנאשם, כך שבמקום עבירת הפשע שיוחסה לו בכתב האישום המקורי, אשר היסוד הנפשי בה הוא יסוד של כוונה, הורשע הנאשם בעבירות מסוג עוון, שהעונש המירבי בצידן הוא שנת מאסר, והיסוד הנפשי בהן הוא מודעות בלבד. נסיבות המקרה שבפני, מלמדות על חלקו של הנאשם בביצוע העבירות, כאשר חתם על חשבוניות וצ'קים בהוראת המנהל הפעיל בחברה, ובאופן דומה פעל הנאשם לקיזוז המס שלא כדין, בהוראת המנהל הפעיל. עוד יש להתחשב בפרק הזמן הקצר בו בוצעו העבירות. לצד נתונים אלה, יש לשקול את העובדה שמדובר ב-36 חשבוניות מס שונות עליהן חתם הנאשם, בסך כולל של כשישה מליון ₪, והנזק המשמעותי הנובע מהמע"מ הכלול בהן, בסך של כ- 820,000 ₪, וכן את גובה הקיזוז שביצעה הנאשמת באמצעות הנאשם, בסך כולל של כ- 821,000 ₪.

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, וכן את הפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם הענישה נע בין 7 חודשי מאסר בפועל, ועד מאסר למשך 18 חודשים. (אציין כי הפסיקה אליה היפנה ב"כ הנאשם, שונתה לחומר בערכאת הערעור, וטוב היה עושה ב"כ הנאשם לו היה בוחן זאת היטב בטרם ביקש מבית המשפט להסתמך עליה).

לאור אופי העבירה והמניע הכלכלי העומד בבסיסה, יש מקום אף להטלת קנס כספי. במסגרת קביעת מתחם הענישה של רכיב עונשי זה, יש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם, בהתאם להוראת סעיף 40' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. במקרה הנדון, הובאו ראיות למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אשר היה עדכני בשנת 2013. הנאשם עובד כיום כשכיר, אך לא הוצג תלוש משכורת. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל,

ושקלתי שוב את סכומי העבירות שביצע הנאשם, כמו גם מידת חלקו בביצוע העבירות, אני קובע כי מתחם הקנס במקרה זה, נע בין ₪ 15,000 ל- ₪ 100,000.

העונש המתאים

9. הנאשם ביצע את המיוחס לו, במהלך תקופה קשה בחייו. כפי שפורט בתסקיר שרות המבחן, בעדות הנאשם ובת זוגו בבית המשפט, וכן במסמכים נע/1-נע/3, הנאשם היה מכור באופן קשה לטיפה המרה בעת ביצוע העבירות, לאחר משבר נפשי עמוק שנבע ממות בת זוגו, וכן במשבר כלכלי. מדובר באדם בוגר, שזוהי הרשעתו הראשונה, וכפי שציין שרות המבחן - התנהלות חריגה מבחינתו. הנאשם קיבל אחריות למעשיו, והודה במסגרת הסדר הטיעון, בכתב אישום מתוקן, זאת בלא שנשמעו עדים בעניינו. נתונים אלה, מעמידים את עניינו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם הענישה.

10. כפי שקבע לא פעם בית המשפט, יש לנקוט בענישה מחמירה כנגדי עברייני מס, תוך העדפת האינטרס הציבורי ושיקולי ההרתעה, על פני התחשבות בנסיבותיהם האישיות (ראו ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נ' רמי חג'אמה**, (30.10.2014), פסקה 18 והפסיקה המפורטת שם). יחד עם זאת, מדיניות זו איננה פוסלת ומבטלת את עיקרון השיקום, העומד ביסוד הוראת סעיף 40' לחוק העונשין. אני מוצא כי יש לתת משקל משמעותי, בנסיבות מקרה זה, להליך השיקומי המרשים שביצע הנאשם: הנאשם נגמל מהתמכרותו לאלכוהול, ייצב את חייו האישיים בקשר זוגי משמעותי וארוך טווח, השתלב במעגל עבודה יצרני באופן מוצלח ביותר (ראו נע/4), ונמצא על מסלול חיים נורמטיבי. אין ספק, כי מידת הענישה במקרה זה, עלולה להשפיע על המשך שיקומו החיובי של הנאשם (ראו את מצבו הכלכלי, כאמור לעיל, וכן את הצורך הממשי ביציבות תעסוקתית כחלק מאורח חייו הנורמטיבי של הנאשם). המשך שיקום זה, ישרת את הנאשם, אך גם את החברה כולה. לפיכך, אני קובע כי בנסיבות המיוחדות של שיקום הנאשם, יש לחרוג ממתחם הענישה, אולם לא במידה לה עתרו הצדדים. המאשימה הלכה לקראת הנאשם בעצם עתירתה למאסר שירוצה בעבודות שרות, אך טענה לרף העליון של עבודות שרות, ואילו ב"כ הנאשם טען כי יש להסתפק בתקופה קצרה של עבודות שרות. עמדות אלה אינן מאזנות נכונה, לדעתי, את חומרת העבירות - מצד אחד, ואת שיקולי השיקום והפגיעה בהם דרך העונש שיוטל - מצד שני. לצד החומרה - יש לזכור כי חלק נכבד מעברייני המס, הינם נאשמים ללא עבר פלילי, אשר עונש המאסר המוטל עליהם ודאי פוגע באופן משמעותי בהם ובמשפחתם הקרובה. בנוסף, אינני מקבל כעובדה, את האמור במכתב נע/4, ממנו לא השתכנעתי מדוע יוותר המעסיק, לאחר כחודש ימים בלבד, על מי שמשמש כראש צוות, ורכש, כך לטענת המעסיק, ידע רב, מיומנות ונסיון לאורך השנים. לצד ההקלה הנדרשת - יש לשקול את נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, את מידת הפגיעה בהמשך שיקומו, וכן את הצורך לעודד אותו להמשיך בדרכו החיובית.

11. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שרות, זאת בהתאם לחוות דעת הממונה.

ב. ארבעה חודשי מאסר, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירה על חוק מס ערך מוסף או על פקודת מס הכנסה.

ג. קנס בסך ₪ 10,000 או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים, החל

מיום 1.3.16 ומידי חודש בחודשו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג כסלו תשע"ו, 25 נובמבר 2015, במעמד הצדדים.